

Krevende og bra å være flere

Anne H. Figenschou er en av fem eiere i en, for landsdelen, stor praksis i Tromsø. Totalt teller fellesskapet fem tannleger, tre tannpleiere og fem sekretærer. I tillegg er tre spesialister innom i varierende omfang. De som ikke er eiere er ansatt i praksisen, som ligger sentralt plassert i Tromsøs Storgate.

Tannlege Anne H. Figenschou er en av fem eiere i en relativt stor praksis i Storgaten i Tromsø.

Hvor mange privatpraktiserende tannleger er det i Tromsø?

– Av totalt 50 tannleger er halvparten privatpraktiserende. Den andre halvparten jobber offentlig. Selv har jeg jobbet privat helt siden jeg var ferdig utdannet for 18 år siden. Bortsett fra noen år i forbindelse med at jeg fikk barn. Jeg søkte offentlig stilling med en gang jeg ble gravid, og ble i det offentlige noen år mens sønnen min var liten.

– Hva er fordelene ved å være i et fellesskap med flere tannleger?

– Da jeg begynte å jobbe privat i 1986, var vi bare tre tannleger, og jeg merker stor forskjell på det å være to og det å være mange. Det krever mer når man er flere, både når det gjelder organisering, og også menneskelig sett. Særlig når vi driver for oss selv, sånn som vi gjør. Fordelene ved å være sin egen herre er at man har kontroll; over egen arbeidsplass, miljø, og egen arbeidstid. Det er hovedgrunnene til at jeg ikke jobber offentlig. Jeg har ingen over meg som forteller meg hvor lang arbeidsdagen min skal være og når jeg kan ta meg fri. Den store ulem-

pen med å være privat og selvstendig handler om sykdom. Det er rett og slett ikke tema, med mindre man er veldig flink til å forsikre seg og har ordnet med det i tide. Når man først er blitt syk, er det litt for sent. Jeg har ikke forsikret meg mot sykdom, og regner med at en slik forsikring koster en god del.

En annen ulempe med egen privat praksis er at man har et stort ansvar. Det skal noe til for å få det til å gå rundt i forhold til investeringene, og man skal kunne leve av det og forsørge sine, og samtidig lønne og ta vare på de ansatte. Det blir mye papirarbeid og ledelse og sånne ting som vi ikke er utdannet til. Vi er i utgangspunktet helsearbeidere og ikke businessmennesker. Til tider har jeg opplevd denne delen som både tung og slitsom. Men det går opp og ned. Jeg tror at vi tannleger har en tendens til å stille litt for store forventninger til oss selv, og at vi ikke er flinke nok til å ta vare på oss selv, selv om vi i utgangspunktet har mulighet til å styre mye selv og bestemme hvor mye vi skal jobbe.

– Hvor lang er arbeidsdagen din?

– Nå, i midten av september, har jeg fortsatt sommertid. Det vil si at jeg har første pasient klokken halv ni og går hjem klokken tre. Om vinteren slutter jeg fire. En dag i uken jobber jeg lenger, men da begynner jeg også senere. Å holde denne arbeidstiden krever at jeg sier nei. Det gjør jeg nå. Men det har tatt meg mange år å komme dit. Det tar noen år før man slutter å si ja til alt. Jeg har også lært meg å ta lang ferie, fem-seks uker om sommeren.

– Er dere fem på eiersiden alltid enige om hvordan tingene skal være her?

– Vi er ikke hundre prosent enige om alt, og naturligvis har vi litt ulike prioriteringer. Derfor har vi faste møter med rom for diskusjoner. Der får vi luftet tanker og ideer, og jeg føler at vi har demokratiske prosesser. Jeg tror det er

greit at man er litt forskjellige, så lenge ingen får dominere mer enn andre. Her hos oss blir alle hørt og alle får sine meninger vurdert på lik linje med de andre. Aldersmessig er vi nokså jevne, fra 40 pluss til 50 pluss.

– Hvordan har de andre privatpraktiserende tannlegene i Tromsø organisert seg?

– De andre som driver privat i Tromsø er også flere sammen. Solo-praksisen er på vei ut. De siste fem-seks årene har det vært stor utskifting av private tannleger, og de som har avvirket solopraksiser uten plass til å utvide har hatt problemer med å få solgt, mens praksiser med utvidelsesmuligheter er blitt omsatt. Det er kommet mange unge nye tannleger, og noen som har jobbet noen år i det offentlige. Noen har jobbet i inntil 15 år offentlig før de fikk nok. De som begynner privat blir lenge. I det private opplever vi at det er stabilt og nok å gjøre for alle.

– Samarbeider dere med Den offentlige tannhelsetjenesten i fylket?

– Nei, det er lite samarbeid og lite kontakt med det offentlige. Det virker

ikke som om de har behov for oss når det gjelder behandling av prioritert klientell. Det forundrer meg litt, særlig med tanke på at jeg har tatt noe etterutdanning ved TAKO-senteret. Jeg jobbet en del med pasienter med sjeldne medisinske tilstander da jeg var offentlig ansatt, men nå, etter at jeg er over i det private, virker det ikke som om ledelsen i Den offentlige tannhelsetjenesten har bruk for min kompetanse, selv om jeg har spesialisert meg ytterligere. Jeg har riktignok noen egne pasienter som jeg får utnyttet kompetansen på. Men det er den voksne befolkning fra 20 til 70 som er våre pasienter i hovedsak. Vi dekker Tromsø by og har en del pasienter fra nord i fylket, og noen fra Finnmark. De foretrekker å ha en fast tannlege i Tromsø, fremfor å gå til Den offentlige tannhelsetjenesten i Finnmark, der de møter en ny tannlege hver gang. Det med å gå til tannlegen blir en del av en større bytur som også gjerne inkluderer både kultur og shopping.

Pasientene våre har et variert behandlingsbehov, noe jeg ser på som en stor

fordel ved å jobbe i denne delen av landet. Vi får gjøre alt mulig, siden vi har så få spesialister. Selv har vi en endodontist som er her to-tre uker i måneden og resten i det offentlige. Likeledes protetikeren vår, som også er medeier i praksisen. I tillegg har vi en oralkirurg som er innom fem dager i måneden.

Den relative mangelen på spesialister gjør at vi får bred erfaring, og samtidig er fordelene med flerpraksis at alle ikke trenger være like gode på alt. Vi deler på kunnskapene og spør hverandre hvis det er noe vi er litt usikre på.

– Har dere noen økonomiske stor-driftsfordeler?

– Vi er litt for små til å få store fordeler ved innkjøp, og det blir til at vi handler hver for oss, bortsett fra størrelser som datautstyr. Det blir rimeligere når vi er flere, avslutter Anne Figenschou.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi